

Sygn. akt I C 2312/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Justyna Sieklicka-Pawlak

Protokolant: Kinga Żmigrodzka

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2014 r. w. K.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Stowarzyszenia na rzecz Osób z (...) w M.

przeciwko Powiatowi (...)

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Powiatu (...) na

rzecz strony powodowej (...) Stowarzyszenia na rzecz Osób z (...) w M. kwotę 484.866,00 zł (czteryście osiemdziesiąt cztery tysiące osiemset sześćdziesiąt sześć złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami liczonymi w następujący sposób :

- od kwoty 194.186,18 zł od dnia 1 stycznia 2010r. do dnia

zapłaty

- od kwoty 64.264,08 zł od dnia 1 stycznia 2011r. do dnia

zapłaty

- od kwoty 226.416,00 zł od dnia 1 stycznia 2012r. do

dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej

kwotę 7.217,00 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. nakazuje ściągnąć od strony pozwanej Powiatu

(...) na rzecz Skarbu Państwa Kasa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 24.244,00 zł (dwadzieścia cztery tysiące dwieście czterdzieści cztery złote 00/100) tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której strona powodowa była zwolniona.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 19 grudnia 2012 r. strona powodowa (...) Stowarzyszenie na rzecz Osób z (...) w M. skierowanym przeciwko Powiatowi (...) żądała zasądzenia od pozwanego na rzecz strony powodowej kwoty 484.866 zł wraz z odsetkami ustawowymi tytułem wyrównania przydzielonej dotacji na zadania oświatowe zrealizowane w (...) Stowarzyszeniu Osób z (...) (...) - koło w M.. Na dochodzoną kwotę składały się:

- kwota 194.186,18 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 01.01.2010 r. do dnia zapłaty z tytułu zaniżonej dotacji na 2009 rok;
- kwota 64.264,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 01.01.2011 r. do dnia zapłaty z tytułu zaniżonej dotacji na 2009 rok;
- kwota 226.416,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 01.01.2012 r. do zapłaty z tytułu zaniżonej dotacji na 2009 rok.

Na uzasadnienie pozwu strona powodowa podała, że Starostwo Powiatowe w M. na mocy uchwały budżetowej Rady Powiatu (...) z dnia 29.12.2008 r., nr (...) przyznało tytułem dotacji na zadania oświatowe Ośrodka (...) (...) (dalej zwany (...)) kwotę 1.800.987 zł. Przyznana kwota została zaniżona i winna opiewać - jak trafnie podkreśla Regionalna Izba Obrachunkowa w K. w piśmie stanowiącym wynik doraźnej kontroli gospodarki finansowej Powiatu (...) - na kwotę 1.995.173,18 zł. Zatem różnica stanowi kwotę 194.186,18 zł. Następnie Starostwo Powiatowe w M. na mocy uchwały budżetowej Rady Powiatu (...) z dnia 23.12.2009 r., Nr (...) przyznało na rok 2010 kwotę 2.006.475,12 zł. Przyznana jednak kwota została zaniżona i winna opiewać na sumę 2.070.739,20 zł. Różnica przedmiotowej dotacji do wyrównania wynosi 64.264,08 zł. Następnie Starostwo Powiatowe w M. na mocy uchwały budżetowej Rady Powiatu (...) z dnia 19.11.2010 r., Nr (...) przyznano na rok 2011 kwotę 1.924.536,00 zł. Przyznana jednak kwota została zaniżona i winna opiewać o sumę 2.150.952,00 zł. Zatem należna różnica przedmiotowej dotacji do wyrównania wynosi 226.416,00 zł.

Dalej podano, że kwota dotacji na wychowanka Ośrodka (...) - Wychowawczego nie powinna być niższa niż kwota przewidziana na niego w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Kalkulacja tej kwoty uwzględnia wartość wskaźnika korygującego Di. Przyznane kwoty tytułem dotacji dla (...) w latach 2009-2011 zostały zaniżone na skutek niezgodnej interpretacji przepisu art. 90 ust. 3a ustawy o systemie oświaty i powinny uwzględniać tak liczbę uczniów, przyjęty standard A na jednego ucznia oraz wagę P36 (9.500). Powiat (...) dokonywał obliczeń kwot przedmiotowych dotacji, uwzględniając kategorie wiekowe wychowanków (...) i stosując dla nich zróżnicowane wagi określonej w metryczce subwencji oświatowej - 6,5 oraz 9,5, co stanowiło działanie niezgodne z przepisami ustawy o systemie oświaty, w szczególności art. 90 ust. 3a. Prawdłowo powinna winna być stosowana wyłącznie waga 9,5. W świetle zapisów ustawy o systemie oświaty oraz aktów wykonawczych nie budzi wątpliwości tożsamość pojęcia ośrodków rehabilitacyjno - edukacyjno - wychowawczych z zadaniami ośrodków rewalidacyjno - wychowawczych uregulowanych w art. 2 pkt. 5 ustawy o systemie oświaty. W świetle przepisu art. 2 pkt 5 ustawy o systemie oświaty "system oświaty obejmuje młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. Zatem w przepisie wyraźnie ustawodawca posługuje się sformułowaniem ośrodka, nie odwołując się do konkretnej jego nazwy. Przesądzające natomiast jest realizowanie przez ten ośrodek powyższego obowiązku tj. obowiązku odbycia przez dziecko w wieku 5 lat rocznego przygotowania przedszkolnego w przedszkolu, w oddziale przedszkolnym zorganizowanym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego, w stosunku do wychowanków z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim spełniają obowiązek szkolny na podstawie art. 16 ust. 7 ustawy o systemie oświaty w formie zajęć rewalidacyjno - wychowawczych, dlatego ośrodki umożliwiające realizację tych zajęć zostały nazwane rewalidacyjno - wychowawczymi. Obowiązujące przepisy gwarantują dzieciom i młodzieży posiadającym orzeczenie z poradni psychologiczno-pedagogicznej zapewnienie odpowiedniej formy kształcenia w szkole lub placówce publicznej bądź

niepublicznej. W przypadku placówki niepublicznej warunkiem umożliwiającym dzieciom i młodzieży realizację odpowiednio obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki jest spełnienie przez placówkę wymagań przepisu art. 82 ustawy o systemie oświaty i realizowanie zadań określonych w ustawie oraz w rozporządzeniach wykonawczych. Zgodnie z przepisem § 1 pkt 7 rozporządzenia MEN z dnia 17 listopada 2010 r. sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz.U.2010.228.1489) rozporządzenie określa warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym, wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, w ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio: obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego, obowiązku nauki. Przepis § 2 ust. 1 pkt 9 w/w rozporządzenia stanowi, iż przedszkola specjalne, oddziały specjalne w przedszkolach ogólnodostępnych, szkoły specjalne oraz oddziały specjalne w szkołach ogólnodostępnych organizuje się dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym w szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych w szkołach ogólnodostępnych może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy: 18. rok życia (w przypadku szkoły podstawowej), 21. rok życia (w przypadku gimnazjum) oraz 24. rok życia –(w przypadku szkoły ponadgimnazjalnej) (tak § 3 w/w rozporządzenia). Ponadto w uzasadnieniu pozwu odwołano się do §2 statutu (...) w M., gdzie zostało zdefiniowane pojęcie wychowanków rozumiane jako dzieci objęte wczesną interwencją, wczesnym wspomaganie rozwoju, wychowaniem przedszkolnym, rocznym przygotowaniem przedszkolnym, dzieci i młodzież z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizujące poprzez zajęcia rewalidacyjno- wychowawcze obowiązek szkolny i obowiązek nauki do 25 roku życia, uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu znacznym lub umiarkowanym ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizujących obowiązek szkolny lub obowiązek nauki. Odnośnie zaś definicji pojęcia niepełnosprawności sprzężonej zostało zawarte ono w art. 3 pkt. 18 ustawy o systemie oświaty. Przepis ten ma pierwszorzędne powszechne zastosowanie w tym przedmiocie, zaś przepis *expressis verbis* wyjaśnia to pojęcie wskazując, że rozumie się występowanie u dziecka niesłyszącego lub słabo słyszącego, niewidomego lub słabo widzącego, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym albo autyzmem co najmniej jeszcze jednej z wymienionych niepełnosprawności. Zatem o niepełnosprawności sprzężonej w rozumieniu prawa oświatowego mówimy wówczas, gdy u konkretnego dziecka w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego poradnia psychologiczno-pedagogiczna wskaże co najmniej dwie niepełnosprawności, z których każda wymaga specjalnej organizacji nauki i odrębnych metod pracy dydaktycznej. Odnośnie zasad i sposobu podziału subwencji oświatowej organ winien kierować rozporządzeniem MEN z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2012 (Dz.U.2011.288.1693), a to pkt 5 załącznika do w/w rozporządzenia w przedmiocie algorytmu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok 2012. W świetle powyższego, P36 = 9,500 dla wychowanków ośrodków rewalidacyjno- wychowawczych oraz dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi z autyzmem, w tym z zespołem (...), będących wychowankami przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, a także innych form wychowania przedszkolnego (na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 71 b ust. 3 ustawy wymienionej w § 1 ust. 1 rozporządzenia). Odnośnie kwestii interpretacji przepisu art. 90 ust. 3a ustawy o systemie oświaty podział subwencji (...) na rzecz (...) nie pozostaje w swobodnej gestii organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego i w tym zakresie powiat nie może kierować się przyjętymi we własnym zakresie kryteriami. Wedle wytycznych MEN z dnia 18.06.2009 r. przedmiotowa dotacja dla konkretnej szkoły (placówki) jest iloczynem jej wychowanków i kwoty nie niższej niż kwota przewidziana na jednego wychowanka tego rodzaju placówki w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego pod warunkiem, że osoba prowadząca placówkę przedstawi planowaną liczbę wychowanków organowi właściwemu do udzielenia dotacji, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji. Oznacza to obowiązek skalkulowania przez organy dotujące wysokości dotacji dla ośrodków na dany rok przy uwzględnieniu wysokości finansowego standardu wagi P36 (9,500) oraz wskaźnika korygującego Di. Wysokość dotacji dla ośrodków winna być kalkulowana jednolicie w skali ogólnokrajowej na poziomie 55,81 zł (na rok 2012) na jednego korzystającego. Powyższe potwierdza MEN w piśmie

do strony powodowej z dnia 23.02.2012r., w którym podaje, iż w obowiązujących przepisach brak jest uzasadnienia do ustalenia przedmiotowej dotacji na niższym poziomie.

W odpowiedzi na pozew (k. 42-45) pozwany Powiat (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego.

Pozwany wskazał, że żądanie pozwu opiera się na wynikach wystąpień pokontrolnych, stwierdzających nieprawidłowe ustalenie kwot dotacji dla (...) poprzez zastosowanie przez pozwanego zróżnicowanej wagi określonej w metryczce subwencji oświatowej - 6,5 oraz 9,5 zamiast wyłącznie 9,5, co jest niezgodne z art. 90 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Pozwany wskazał, że R. zakwestionowała metodę obniżenia dotacji, a nie samo prawo pozwanego do dokonania tego obniżenia, jego celowość i zasadność. Przepis art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty stanowi, iż pozwany ma prawo a zarazem obowiązek ustalenia trybu udzielenia i rozliczenia dotacji oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczenia dotacji i zakres danych, które powinny być zawarte w samym wniosku o przyznanie dotacji. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, o podziale środków pochodzących z subwencji oświatowej decyduje organ stanowiący tej jednostki, kierując się przy tym własnymi kryteriami, wynikającymi z obowiązującego prawa. Minister Edukacji Narodowej K. S. w odpowiedzi z dnia 17.11.2009 r. na interpelację poselską nr (...), prezentując stanowisko Ministerstwa, wyjaśnia, że niezależnie jednak od sposobu podziału tych środków część oświatowa subwencji ogólnej dla każdej jednostki samorządu terytorialnego stanowi jedną kwotę, a o sposobie jej wydatkowania - zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, kierując się własnymi kryteriami podziału środków budżetowych na poszczególne szkoły i placówki. Algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej nie dzieli środków na poszczególne szkoły czy też kategorie wydatków. Pozwany dalej argumentował, że zmiany wysokości dotacji dla strony powodowej na realizację zadań oświatowych realizowanych w (...) w M. wynikały z analizy dokumentów i ustaleniu, jakie grupy wychowanków przebywają w ośrodku oraz jakie zadania są względem nich realizowane. W ośrodku przebywały dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność umiarkowana lub znaczna, w związku z czym zachodziły uzasadnione wątpliwości, czy powód realizuje względem tych dzieci właściwy rodzaj zadań oświatowych. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2010r. Nr 228, poz. 1489) oraz zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 228, poz. 1490), obowiązek szkolny oraz obowiązek nauki względem dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, gdzie występuje niepełnosprawność umysłowa umiarkowana lub znaczna powinny być realizowane w szkole specjalnej lub w szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych. W sposób niezgodny z przepisem art. 71 b ust. 5 ustawy o systemie oświaty odbywa się przyjmowanie wychowanków do (...) w M.. Do kompetencji Starosty należy wydanie skierowania do placówki, w której kształcenie specjalne będzie prowadzone - w szkole, w placówce publicznej lub niepublicznej. Tymczasem do (...) wychowankowie trafiają z pominięciem wyżej przedstawionej procedury. Dalej pozwany podniósł, że strona powodowa w jednym obiekcie prowadzi kilka zadań m.in . (...) i (...) (...), które to zadania są finansowane z pochodzących z kilku źródeł środków publicznych. Dalej podniesiono, że w trakcie czynności sprawdzających stwierdzono, że do systemu informacji oświatowej za lata 2008 - 2010, na podstawie informacji zgłoszonych przez powoda, podano dane niezgodne ze stanem faktycznym, co spowodowało naliczenie części oświatowej subwencji na rok 2009 i 2011 - w kwocie wyższej od należnej. Część wychowanków (...) posiadała orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na jedną niepełnosprawność (upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym). W konsekwencji departament kształcenia ogólnego i wychowania Ministerstwa Edukacji Narodowej zapowiedział

skierowanie wystąpienia do Ministra Finansów w sprawie zmniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej za lata 2009 i 2011 dla Powiatu (...) i tylko dzięki staraniom Starosty Powiatu do takiego zmniejszenia nie doszło.

Pozwany wskazał, że dotacja dla strony powodowej na zadania realizowane przez stronę powodową w M. ma charakter podmiotowy, służy dofinansowaniu wyłącznie działalności bieżącej danej placówki, co wynika wprost z art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty oraz art. 133 ustawy o finansach publicznych. Przyznawana jest na dany rok budżetowy, niewykorzystana nie przechodzi na lata następne. Przyznana na 2009r. dla "obniżona" dotacja oświatowa nie tylko w pełni pokryła wydatki bieżącego utrzymania podmiotu, ale nie została w całości wykorzystana. Niewykorzystaną kwotę 84.577,97 zł strona powodowa bez zgody pozwanego przeznaczyła na wypłatę podwyżek wynagrodzeń. Ze sprawozdań złożonych przez powoda za lata 2010 i 2011 wynika, iż wszystkie wydatki bieżące ośrodka zostały pokryte z dotacji. Pozwany dodał, że zastosowana przez pozwanego metoda obniżenia dotacji była niezgodna z art. 90 ust. 3a ustawy o systemie oświaty, jednakże samo obniżenie dotacji było uzasadnione i zgodne z prawem.

W piśmie procesowym z dnia 5 września 2013 roku (k. 66-67) pozwany podał, że dotację na zadania oświatowe realizowane przez stronę powodową w (...) w latach 2009-2012 były naliczane niezgodnie z art. 90 ust. 3a ustawy o systemie oświaty. Kwestie zatem przelicznika i sposobu naliczania dotacji nie są sporne. Jednakże pozwany ma prawo kontrolować składane wnioski o dotacje i dalej wydatkowanie przyznanej dotacji. Istotne znaczenie zdaniem pozwanego ma fakt, że strona powodowa przyznane dotacje wykorzystuje niezgodnie z przeznaczeniem. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa z powodu zawyżania przez stronę powodową dotacji oraz wykorzystywania środków niezgodnie z ich przeznaczeniem.

Bezspornym w niniejszej sprawie było:

(...) Stowarzyszenie na rzecz Osób z (...) w M. prowadzi Ośrodek (...) – Wychowawczy (dalej zwany (...)), który jest placówką niepubliczną, finansowaną poprzez celowe dotacje oświatowe oraz składki członkowskie.

Starostwo Powiatowe w M. na mocy uchwały budżetowej Rady Powiatu (...) z dnia 29.12.2008 r., nr (...) przyznało tytułem dotacji na zadania oświatowe (...) kwotę 1.800.987 zł.

Starostwo Powiatowe w M. na mocy uchwały budżetowej Rady Powiatu (...) z dnia 23.12.2009 r., Nr (...) przyznało na rok 2010 kwotę 2.006. 475,12 zł.

Starostwo Powiatowe w M. na mocy uchwały budżetowej Rady Powiatu (...) z dnia 19.11.2010 r., Nr (...) przyznano na rok 2011 kwotę 1.924.536,00 zł.

Nadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przewodniczący powodowego Stowarzyszenia zwracał się do Starosty Powiatu (...) o wyrównanie zaległych dotacji za lata 2009-2010.

Dowód: pismo z dnia 11.01.2010 r. k. 13, pismo z 27.10.2010 r. k. 14 , pismo z d 28.09.2010 r. k. 16

Regionalna Izba Obrachunkowa w K. przeprowadziła doraźną kontrolę gospodarki finansowej Powiatu (...), ze szczególnym uwzględnieniem działalności w latach 2009-2011 i w 2012 r. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowe ustalenie kwoty dotacji dla Ośrodka (...)(...) w latach 2009 -2011 i tym samym przekazanie dotacje w zaniżonej wysokości.

Prawidłowa wysokość dotacji za 2009 rok powinna wynosić 1.995.173,18 zł. Dotacja przyznana na 2010 rok winna opiewać na sumę 2.070.739,20 zł. Dotacja przyznana na 2011 rok powinna wynosić 2.150.952,00 zł.

Dowód: pismo R. w K. z dnia 13.09.2012 r. k. 10-12

Z kontroli przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe w M. w okresie od 18 sierpnia 2010 roku do 31 sierpnia 2010 roku, a obejmującej wydatkowanie dotacji przekazanej w 2009 roku stwierdzono nadwyżkę w kwocie 84.577,97 zł z

zaleceniem jej zwrotu do budżetu jednostki samorządu terytorialnego. W dalszej części protokołu kontroli wskazano, że wydatki poniesione w 2009 roku były związane z bieżącą działalnością placówki.

Z kontroli przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe w M., którego tematyką było wydatkowanie dotacji przekazanej przez powiat w 2010 roku oraz 2011 rok nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. W wyniku kontroli stwierdzono, że przekazana dotacja przez powiat dla (...) w 2010 i 2011 roku została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem.

Dowód : protokół k. 87-90, protokół k. 92-96, protokół k. 97-104

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie dokumentów złożonych przez strony, których prawdziwość nie była kwestionowana. Spór między stronami toczył się wokół zagadnień natury prawnej.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Na wstępie należy podkreślić, że niespornym między stronami było to, że kwota dotacji przyznana powodowi przez pozwanego na prowadzoną przez niego działalność została zaniżona. Wynikało to z faktu błędnej interpretacji przepisu art. art. 90 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty dokonanej przez Powiat (...). Okoliczność tą potwierdziła także kontrola Regionalnej Izby Obrachunkowej w K., która wykazała, że kwota dotacji przyznanej powodowi w 2009r. została zaniżona o kwotę : 194.186,18 zł, za 2010 rok o kwotę: 64.264,08 zł, zaś za 2011 rok o kwotę : 226.416 zł.

Podstawę prawną przyznawania dotacji placówek niepublicznych prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego stanowi przepis art. 90 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Powołany przepis stanowi, że placówki niepubliczne, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7, otrzymują na każdego wychowanka dotacje z budżetu powiatu w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego wychowanka tego rodzaju placówki w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego, a w przypadku niepublicznych ośrodków umożliwiających realizację obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego wychowanka tego rodzaju ośrodków w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, pod warunkiem, że osoba prowadząca placówkę przedstawi planowaną liczbę wychowanków organowi właściwemu do udzielenia dotacji, nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

Nie był sporny między stronami fakt, że Ośrodek (...) – (...) w M. spełnia wymogi placówki niepublicznej, o jakiej mowa w powołanym przepisie, zatem nie zachodzi potrzeba szczegółowego omówienia tej kwestii.

Zgodnie zaś z treścią art. 90 ust. 4 powołanej ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a i 2a-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

Wedle treści art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 80, poz. 526 ze zm.) o przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, jednakże podział dotacji nie może odbiegać od zapisów ustawowych zawartych w art. 90 ust. 3 a ustawy o systemie oświaty. Podział subwencji (...) na rzecz Ośrodka (...)(...)nie pozostaje bowiem w swobodnej gestii Powiatu i w tym zakresie Powiat nie może kierować się przyjętymi we własnym zakresie kryteriami. Odmiennie rozumowanie prowadziłoby bowiem do absurdalnych wniosków, przy przyznawaniu dotacji Powiat musi brać pod uwagę obowiązujące przepisy, nie może to być „dowolna” decyzja Powiatu, oparta na bliżej nieokreślonych kryteriach.

Warto przytoczyć w tym miejscu wyrok WSA w Krakowie z dnia 10 listopada 2011 r., zgodnie z którym z przepisu art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty jasno wynika, że "tryb udzielania dotacji" ma jedynie znaczenie techniczne i dotyczy wymagań formalnych, jakich powinny dopełnić podmioty ubiegające się o dotacje. Powyższy przepis nie daje zatem uprawnienia radzie gminy do wskazania w uchwale dodatkowych kryteriów przyznania dotacji niepublicznemu przedszkolu. Organ jednostki samorządu terytorialnego może jedynie w sposób techniczny (formalny) określić zakres danych, które wniosek o udzielenie dotacji ma zawierać (I SA/Kr (...)). Brak w przepisach prawnych uprawnienia do kierowania się przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego własnymi kryteriami, co czynił pozwany, przyznając stronie powodowej dotację za lata 2009-2011. Pozwany bowiem niesłusznie uzasadniał swoje stanowisko uprawnieniem do stosowania własnych kryteriów w przyznawaniu wysokości dotacji dla strony powodowej.

Kwota dotacji na wychowanka Ośrodka (...)(...) nie powinna być niższa niż kwota przewidziana na niego w części oświatowej subwencji ogólnej dla danej jednostki samorządu terytorialnego. Kalkulacja tej kwoty uwzględnia wartość wskaźnika korygującego Di. Przyznane kwoty tytułem dotacji dla (...) w latach 2009-2011 powinny uwzględniać tak liczbę uczniów, przyjęty standard A na jednego ucznia oraz wagę P36 (9.500).

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego winien w tym zakresie kierować się: rozporządzeniami MEN w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (rozporządzenie MEN z 22.12.2008 r. Dz.U. 2008.235.1588, rozporządzenie MEN z 22.12.2009 r. Dz.U. 2009.222.1756, rozporządzenie MEN z 16.12. (...) Dz.U. 2010.249.1659). Z załączników do rozporządzeń z poszczególnych lat wynika algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, a z pkt 5 załącznika do rozporządzeń wynikała wysokość finansowego standardu wagi 9,500 - dla wychowanków ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych oraz dla dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi i z autyzmem będących wychowankami przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, a także innych form wychowania przedszkolnego (na podstawie orzeczeń, o których mowa w art. 71b ust. 3 ustawy wymienionej w § 1 ust. 1 rozporządzenia).

Za 2009 rok przyznano Ośrodkowi kwotę dotacji w wysokości 1.800.987 zł, za 2010 rok - 2.006.475,12 zł, za 2011 rok - 1.924.536,00 zł. Prawidłowo wyliczone dotacje za poszczególne lata winny wynosić odpowiednio kwoty: 1.995.173,18 zł. za 2009 rok, 2.070.739,20 zł za 2010 rok oraz 2.150.952,00 zł. za 2011 rok. Różnice między przyznaną a prawidłową wysokością dotacji należało zasądzić od pozwanego na rzecz strony powodowej.

Argumenty pozwanego, że przyjmowanie wychowanków do ośrodka następowało z pominięciem pozwanego oraz że strona powodowa w jednym budynku prowadzi kilka zadań nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Z art. 71 b ust. 5 ustawy o systemie oświaty wynika obowiązek starosty zapewnienia dziecku posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego odpowiednią formę kształcenia, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności, w tym stopień upośledzenia umysłowego. Brzmienie tego przepisu nie obliuguje rodziców dziecka do korzystania z pośrednictwa organów jednostki samorządu. Przepis nie stanowi podstawy wydania konkretnej decyzji administracyjnej i stosowania wyłącznie takiego trybu skierowania dziecka do szkoły. Ponadto uzyskanie skierowania przez starostę do danej placówki nie stanowi warunku koniecznego do ubiegania się o dotację przez placówkę.

Pozwany twierdził ponadto, że dotacja jest przyznawana na dany rok budżetowy, niewykorzystana nie przechodzi na lata następne. Odnosząc się do tych twierdzeń wskazać należy, że ocena, czy wszystkie środki z dotacji zostały wydatkowane, możliwa jest dopiero po zakończeniu danego roku rozliczeniowego. Zaś uchwała budżetowa dotycząca wysokości dotacji przyznawana jest na przyszły rok, gdy nie sposób jest określić, czy wszystkie środki zostaną wydatkowane, czy ewentualnie powstanie nadwyżka. Nie można warunkować przyznania dotacji we właściwej wysokości od wykorzystania (oceniającego post factum) środków na potrzeby placówki. Słusznie strona powodowa wskazywała, że zaniżanie dotacji i przekazywanie jej nieterminowo (miesięcznie) spowodowało niemożność zaplanowania ich wydatkowania, co skutkowało powstaniem nadwyżki w 2009 roku. Z faktu, że pozwany przyznał niższą dotację niż prawidłowa, nie można wnioskować, że potrzeby zostały zaspokojone. Ośrodek wydatkował wszelkie jakie miał przyznane na dany rok, ale z uwagi na brak większych środków nie zrealizował innych celów czy potrzeb.

Pozwany podnosił następnie (pismo procesowe z 5 września 2013r.), że na mocy przepisu art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty ma prawo kontroli prawidłowości wykorzystania przekazywanych w formie dotacji środków. Zdaniem pozwanego, strona powodowa zawyżała dotacje oraz wykorzystywała je niezgodnie z przeznaczeniem.

Zgodnie z art. 6 k.c. to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia podnoszonych wyżej twierdzeń. Na dowód niewykorzystania zgodnie z przeznaczeniem dotacji pozwany przedłożył protokół z kontroli przeprowadzonej w (...) w okresie 11 kwietnia 2013 – 22 kwietnia 2013 r. Tematyką kontroli było wydatkowanie dotacji przekazanej przez powiat w 2012 roku, która to nie była przedmiotem niniejszego postępowania. Natomiast z kontroli przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe w M., którego tematyką było wydatkowanie dotacji przekazanej przez powiat w latach 2009-2011 nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Jedyne kontrole przeprowadzone za rok 2009 wykazały, że Stowarzyszenie nie wykorzystало kwoty 84.577,97 zł, którą to kwotę bez zgody pozwanego przeznaczyła na wypłatę podwyżek wynagrodzeń. W tym zakresie sąd podziela stanowisko pozwanego, że o ile kwota ta nie została przez powoda wykorzystana winna być zwrócona. Jednakże strona pozwana nie zgłosiła zarzutu potrącenia w/w kwoty z kwotą dochodzoną przez powoda, a działała przez profesjonalnego pełnomocnika, sąd zatem nie mógł z urzędu rozliczyć tej kwoty. Sąd nie mógł bowiem samodzielnie potrącić tej kwoty z kwotą dochodzoną pozwem skoro nie było zarzutu potrącenia tej kwoty ze strony pozwanego. Z tego powodu sąd pominął dowód z zeznań świadka L. M., albowiem nie można zeznaniami świadka wykazywać nieprawidłowości w działalności strony powodowej, skoro takie nieprawidłowości nie zostały wykazane dowodami z dokumentów znajdującymi się w aktach sprawy. Ponadto nawet gdyby przyjąć, że działalność strony powodowej obarczona była błędami i są oni winni stronie pozwanej kwoty pieniężne, to strona pozwana działająca przez profesjonalnego pełnomocnika nie zgłosiła zarzutu potrącenia. Z tej przyczyny sąd pominął dowód z zeznań świadka L. M.

Sąd pominął także dowód z zeznań świadka D. M., albowiem treść prowadzonych między rozmów (pertraktacji) w sprawie przyznania dotacji dla powoda nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało orzec jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., uwzględniając zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Na kwotę zasądzonych od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania składa się kwota 7.200 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika (§ 6 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej za udzielone pełnomocnictwo.

W pkt III wyroku sąd nakazał ściąganie kwoty 24.244 zł od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa tytułem opłaty sądowej od pozwu, albowiem strona powodowa była zwolniona w całości od kosztów sądowych.